

Stanovisko SPPK k plánovaným zmenám financovania triedeného zberu na Slovensku

Ministerstvo životného prostredia SR predložilo 3. septembra 2020 do predbežného pripomienkového konania novelu zákona o odpadoch, v ktorej sú navrhované zmeny systému nastavenia štandardov zberu, zahrnutie odpadov z podnikateľskej činnosti do triedeného zberu, doplnenie podmienok primeranej donáškovej vzdialenosti a posun účinnosti zákona č. 302/2019 Z.z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje z 1.1.2023 na 1.1.2022. Účinnosť zálohovania bola už v apríli 2020 posunutá v skrátrenom konaní ako jedno z opatrení rezortu reagujúce na krízu spôsobenú pandemiou COVID-19. Dôvodom posunu termínu bola potreba zabezpečiť riadny proces výberu správcu, ktorý je časovo náročný. Súčasťou predložených materiálov k novele zákona je aj vykonávacia vyhláška, ktorej cieľom je okrem iného stanovenie sadzby na určenie nákladov na zabezpečenie triedeného zberu a zhodnotenia odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov uhrádzaných organizáciám zodpovednosti výrobcov.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK), zastupujúca podnikateľské subjekty pôsobiace v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva, zásadne nesúhlasí s navrhovanými zmenami v zákone o odpadoch a vyzýva Ministerstvo životného prostredia SR na otvorenie širokej diskusie k plánovaným zmenám v systéme triedeného zberu v podmienkach SR, do ktorej ministerstvo zapojí všetky významné organizácie zastupujúce dotknuté subjekty. Členské subjekty SPPK sa dlhoročne zodpovedne stavajú k povinnostiam vyplývajúcim zo záväzkov SR voči EÚ v oblasti odpadového a obalového hospodárstva v súvislosti s ochranou životného prostredia, pristupujú k inováciám v oblasti obalov týkajúcich sa redukcie ich množstva, či využívania nových recyklovateľných materiálov. Zároveň SPPK dlhoročne aktívne komunikuje s Ministerstvom životného prostredia SR k téme odpadov a obalov.

Predložená novela zákona v tejto ekonomicky náročnej dobe, významne ovplyvnenej štátnymi obmedzeniami a zvýšenými nákladmi v súvislosti s prvou a druhou vlnou ochorenia COVID-19, prinesie výrazné zvýšenie nákladov na triedený zber pre podnikateľské subjekty pôsobiace v oblasti potravinárstva, bude mať negatívny dopad na konkurencieschopnosť domáceho potravinárstva a vo významnej miere negatívne ovplyvní aj ceny potravín na pultoch obchodu. Vláda SR doteraz neprijala dostatočné opatrenia na pomoc podnikateľom v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva, v porovnaní s inými krajinami EÚ, a predmetnou novelou zákona o odpadoch ich ešte viac zaťaží zvýšenými recyklačnými poplatkami.

Veľké obavy vyjadruje SPPK aj z plánovanému posunu termínu na zavedenie systému zálohovania jednorazových obalov na nápoje z roku 2023 na rok 2022, keďže v súčasnej situácii nie je ukončený výber správcu systému, bez ktorého sú ustanovenia zákona nevykonateľné. Navrhované ročné skrátenie obdobia zavedenia jednotného celonárodného

systému zálohovania do praxe považuje SPPK za neodôvodnené urýchľovanie procesu. Následkom toho tu budeme mať zle fungujúci systém, zvýšené náklady pre výrobcov a nepripravených spotrebiteľov.

SPPK je pripravená komunikovať s Ministerstvom životného prostredia SR o vhodných riešeniach na efektívne, ekonomické a transparentné fungovanie triedeného zberu na Slovensku a žiada ministerstvo, aby takéto zásadne systémové zmeny, ktoré významne ovplyvňujú podnikateľské prostredie na Slovensku, boli pripravované v úzkej spolupráci s organizáciami zastupujúcimi dotknuté podnikateľské prostredie a v dostatočnom časovom priestore, t.j. bez predkladania legislatívnych návrhov v skrátrenom legislatívnom procese.

